

Christenen van alle kerkgenootschappen, waaraan hij bij voorkeur zijne krachten verleende.

Bovenal echter wijdde hij meer en meer zijnen tijd, zijne gaven, zijne krachten en zijn gansche hart aan een groot werk, genaamd: „de wederzijdsche nadering van het volk Israëls en de christelijke kerk.” Door dit werk vooral heeft hij invloed verkregen in eenen uitgebreiden kring. Waar het afsterven van dezen uitnemenden man bij zijne christelijke vrienden veel droefheid en tranen veroorzaakte, daar verwekte zijn overlijden niet minder innige deelneming en smart in joodsche kringen. O wat had hij Abrahams zonen, deze erfenis der belofte lief! Zijne geschriften: „De dochter Zions” (een lang episch gedicht) zijn „Brief aan de synagogen van Frankrijk,” en vele andere geschriften zullen getuigen blijven van den ijver, met welken hij aan de wederopbeuring van het oude Gods volk arbeidde.

Maar wie kan al zijne nachtwaken, al zijne predikingen, al zijne brieven, al zijne reizen en al zijne gebeden voor Israël opsommen! Welligt zal iemand vragen naar zijne leerwijze, naar zijn plan en naar zijn doel met betrekking tot de Joden. Wij hebben daarop slechts met één woord te antwoorden. Hij had de Joden lief! Dit was het gansche geheim. Dezelfde heilige liefde, die eenmaal den discipel van Gamaliël dreef den Grieken een Griek te zijn, leerde hem wiens opvoeding grieksch was, wiens smaak, gewoonten en neigingen waren als die van eenen discipel van Plato, den Joden een Jood te worden. En op deze wijze was hij een even ijverig lid der evangelische als der algemeene israëlitische alliantie.

Wie zoude ooit Pétavel kunnen vergeten, als men hem maar eenmaal heeft gezien! Hij vereenigde in zich de eerwaardigheid der grijsheid en de frischheid der jeugd, het edelste kunstgenot en de nuchterheid van een Neuchateller van den ouden stempel; hij bezat bij grooten eenvoud rijkdom des geestes, vernuft en fijnheid. De diepste kennis, die hij aan de studie en aan de ervaring van een lang en welbestede leven te danken had, verhinderden hem niet zelfs den jongsten mensch met eene nederigheid aan te hooren, die niet gereinsd was, en welke bijna eene uitzondering is bij geleerden. Hij had de eenzaamheid en de natuur lief. Zijn grootste genot was, zich naar de bergen te begeven, daar dagen en nachten te vertoeven alleen om na te denken en te arbeiden. En toch was niemand gezelliger dan hij, en verheugde zich in het genoegen des huiselijken verkeers. Zijne hartelijke ontvangst zal nog lang velen heugen, en de gastvrijheid die hij bewees aan degenen die tot hem kwamen. Hij bezat de anders zoo zeldzame gave altijd ernstig te zijn, en toch zonder daarbij somber en verdrietig te wezen. Hij kon ook hartelijk lagchen, maar te gelijkertijd ging er als het ware een adem van heiligheid van hem uit, — ik zoude haast zeggen een straal van heiligheid omscheen zijn sneeuw wit haar. Het wachtwoord van den ouden romanischen dichter, dat in zijne jeugd zijn magtwoord was geweest: Quod verum atque decens curo et rogo et omnis in hoc sum, bleef het zijn ook, nadat hij door Gods Geest wedergeboren was. En hij had het in christelijke taal kunnen overbrengen met deze woorden: Al wat waarachtig is, al wat eerlijk is, al wat regtvaardig is, al wat rein is, al wat lieflijk is, al wat wel luidt, zoo er eenige deugd is, en zoo er eenige lof is bedenkt datzelve. Zijn huwelijksleven met zijne waardige echtgenoot, die hem overleefde, was zeer gelukkig, en hij bezat vele zonen en dochters. Een zijner zonen is evangelieprediker te Londen, een ander zendeling onder de Joden in zijn vaderland.

Voor alles was Pétavel Christen. Wat hem kenschetste was een vast leven in gemeenschap met God. Als men hem zag, dacht men niet onmiddellijk aan een predikant, een zendeling, een apostel of kerkvader, maar veeleer vergeleek men hem bij een man uit een der eerste boeken van Mozes, voor wie de onzichtbare wereld nabij en tegenwoordig was, die met God wandelde en verkeerde, — een aartsvader of een ziener.

J.

EENIGE WOORDEN TOT ECHTGENOOTEN.

... Hoewel gij misschien geroepen zijt om te zamen lange en gelukkige jaren door te brengen, zal er een oogenblik komen, dat gij zult moeten scheiden, en dat gij, hoewel slechts voor eenen tijd, alles wat gij op de wereld hebt liefgehad, zult verlaten. O, leeft dus, ik smeek het u, in de beoefening van al de dagelijksche plichten, tot welke deze dierbare vereeniging u roept, zoo als gij op den dag der scheiding wenschen zoudt het gedaan te hebben. Als uw levensgezel van geluk of moeite

u ontnomen zal worden, zal iedere omstandigheid, ieder voorval in uw gemeenschappelijk leven weder voor uwen geest komen; nu vergetene kleinigheden zullen u weder in de gedachten komen, ieder levendig of hard woord, iedere weinig edelmoedige gedachte zal u voor den geest komen, en gij zult u bittere verwijten doen over alles, dat van uwe zijde gebrek aan verdragen of liefde had getoond, hoe gering of voorbijgaand hetzelve ook geweest zij. Dat oogenblik zal smartelijk en hartverscheurend genoeg zijn, zonder bijvoeging van eenig naberouw. Neemt u dus van harte voor, terwijl het nog tijd is, om te leven zoo als zij moeten leven, die dezelfde hoop in Jezus Christus hebben.

Benaarstigt u om u te zamen te stichten, hetzij in des Heeren huis, hetzij door zijn Woord, hetzij door gemeenschappelijk lezen en bidden, zooveel mogelijk als de omstandigheden het u toelaten. Niets zal, door de goddelijke genade, meer bijdragen, om de vlam der echtelijke liefde te heiligen, dan om haar dagelijks aan het altaar uws Gods op nieuw aan te steken. Dat niet alleen in de gewigtige levensomstandigheden de liefde van Christus u dringe, maar in de duizend kleine wrijvingen! dat uw dagelijksche omgang rein, vreedzaam, vriendelijk zij; dat, zelfs als 't onweder van buiten zich zou doen hooren, er in uw huis stilte zij, even als de stille wateren in eene welbeschutte haven 't beeld der rust vertoonen, al is alles daar buiten storm! Bedenkt dat de tijd nadert, wanneer het te laat zal zijn om op hetgeen geschied is, terug te komen, om verledene veronachtzamingen door toekomstige oplettenheden te herstellen; de tijd wanneer, hoe gelukkig gij te zamen moogt geweest zijn, hoe verzekerd gij zijt elkander op den opstandingsmorgen terug te vinden, gij echter even als Abraham geroepen zult worden om rouw te bedrijven, en die u verlaten heeft, te beweenen. Ik herhaal het u dus: hoedt u om niet vooruit die scherpe pijlen te vergiftigen, die u alsdan zullen doorboren. Leeft als schepselen, die eens moeten scheiden, opdat gij inderdaad kunt scheiden, als schepselen, die elkander eenmaal moeten terugvinden en eeuwig te zamen moeten leven.

Uit het fransch.

W.

DE NUTTIGE BEPROEVING.

Een goede schotsche Leeraar had eene slechte vrouw. Nooit mogt haar man aan een verkwikkenden maaltijd aanzitten en de gemeentelieden waren verplicht hem bij te staan, om zijne krachten te onderhouden. Zijn studeervertrek had noch vuur noch licht, ofschoon het de eenige schuilplaats was, waarin Dr. Fraser aan de tong en de handelwijze zijner vrouw kon ontsnappen. En toch had de waardige dienstknecht Gods geleerd den Heer te danken voor de strenge tucht, aan welke Hij hem onderwierp. Op zekeren dag toen hij aan den maaltijd in de pastorie aanzat, stelde een der gasten voor, die evenmin als de anderen onkundig was van zijne moeilijke omstandigheden, om eene toast uit te brengen op de gezondheid hunner vrouwen.

Zich tot den heer Fraser wendende, zeide hij hem: „Gij zult van ganscher harte met ons instemmen, niet waar?” — „Ik wil en ik moet,” antwoordde de vrome man, „want mijne vrouw is mij van meer nut dan eene der uwen zulks voor u is.” — „Hoe dan?” riep men uit. — „Zij heeft mij zeven malen daags op de kniën doen nedervallen, en dit is meer dan hetgeen een uwer van zijne eigene vrouw zeggen kan.”

M. C.

DE OUDSTE ZONDAGSCHOOL-ONDERWIJZERS.

Onlangs stroomden er eenige honderden personen, jong en oud, naar de begraafplaats van Battersea, om de laatste eer te bewijzen aan het oudste lid der gemeente aldaar, miss Mary Davis. Zij overleed in den hoogen ouderdom van 88 jaren, van welke zij meer dan zestig aan de zondagscholen in die gemeente had gewijd, eerst als onderwijzeres, daarna als directrice, of gelijk de Engelschen zeggen, superintendente.

Hare scholieren en de onderwijzers in de zondagscholen zijn voornemens ter harer gedachtenis een gedenkteekeken op haar graf te plaatsen.

T. M. L.